

— Számos nő bajnál gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggel éhgyomorra egy fél poháryi természetes »Ferenc József« keserűviz áztal, hogy a belek tartalmát gyorsan felhigítja és akadálytalanul kiüríti, az anyagcsere-forgalmat pedig hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— Megnyílt a kolozsvári Nemzeti Színház. Kolozsvárról jelentik: Diszeldadás keretében nyitotta meg kapuit a kolozsvári színház. Erre az alkalomra zászlódiszbe öltözött a város. Az esti előadás során a Hamletet adta elő a színtársulat annál a jelenetnél kezdve, amelyből husz évvel ezelőtt a román hatóságok abbahagyták. A Himnusz hangjai után szünni nem akáro lelkes tapsorkán zugott a nézőtér és a színpadon át s az előadást alig lehetett megkezdeni a közönség magával ragadó lelkes ünneplésétől. Előadás után a közönség kivonult Mátyás király szobra elé, amelyet reflektorfények világítottak meg ezen a lelkes, szép, kolozsvári éjszakán.

— Szénszünet a Somogyi-könyvtárban. Az idén korábban kezdtek meg a kényszerű szénszünetet a városi muzeumban, mint az elmúlt esztendőben. Ismeretes, hogy tavaly télen a szállítási nehézségek miatt későn érkezett számmennyiség nem tudta teljes mértékben fedezni a város szükségletét, ezért átmenetileg az iskolákban és a muzeumban szénszünetet tartottak. Az idén még nem mutatkozott annak szüksége, hogy az iskolákban szénszünetet rendeljenek el; a muzeumban azonban átmenetileg be kellett zárni a Somogyi-könyvtárat. A mai naptól — keddtől — kezdve fűtőanyaghiány miatt további intézkedésig szünetel a szolgálat a Somogyi-könyvtárban.

— Kényszmunkára ítélték két asszonyt Franciaországban kommunista propaganda miatt. Párisból jelentik: Nancyban és Douaiban működő külföldi törvényszékek egy asszonyt 8 évi, egy másik asszonyt pedig 20 évi kényszmunkára ítélték kommunista propaganda miatt. (MTI)

— Ismeretlen méreggel megmérgezte magát egy magyar kánizsai leány. A szegedi mentők hét óra délelőtti ismeretlen méreggel való mérgezés gyanújával Magyar kánizsáról a szegedi kórházba szállították Major Margit nevű leányt. A nyomozás megindult.

— Erőszakkal behajoltak az átokházi tanyába. Tóth Szilveszter 22 éves és Kothane János 20 éves átokházi legények állottak hétfőn a szegedi törvényszék előtt magánlaksértéssel és súlyos testisértéssel vádolva. Az egyik február 1. után, hogy bátorságot szerezzenek, elfogyasztottak kettesben öt liter bort az egyik vendéglőben, majd amikor kellő kurázsira tettek szert, kifeszítették a házba, ahol azonban csak ifj. Jakus Imre, régi haragosukat találták. Vaslapátot ragadtak és nekiestek a fiúnak, akit súlyosan megsebesítettek a fején. A hétfői főtárgyaláson dr. Molnár István tanácselnök előtt ittasságukkal védekeztek, azt azonban elismerték, hogy régóta haragudtak Jakusra. A törvényszék bűnösöknek mondotta ki a két legényt magánlaksértés és súlyos testisértés miatt és Tóth Szilvesztert háromnapra, Kothane Jánost kéthónapi fogházra ítélte.

— Elrendelték a Sziklasir elkobzását és lefoglalását. A szegedi ítélőtábla hétfőn reggel hirdette ki ítéletét az ismeretes »Sziklasir«-perben. Mint emlékeztet, az ügyészség öt évvel Magyar László regényének megjelenése után eljárást indított a könyv elkobzása és lefoglalása érdekében, mert álláspontja szerint a regény egyes részei alkalmasak a vallásellenes vétség és a hitfelekezet elleni izgatás megállapítására. Mivel elévülés okából az író ellen már nem lehetett vádiratot kiadni, ugynevezett objektív eljárás indult meg és ennek során maga a regény vizsgálata és a vádlottak padjárta. A per már több, mint egy éve húzódik. Első alkalommal a törvényszék visszaadta az iratokat az ügyészségnek, mert a vizsgálóbíró nem foglalta le a könyvet. Majd amikor az meg történt, a főtárgyaláson felolvasták a kétkötetes regényt. Végül is a törvényszék ítéletében elrendelte a könyv elkobzását. Magyar László fellebbezést jelentett be az ítélet ellen és így került az elmulthéten az ügy a szegedi ítélőtábla a Curry-tanácsa elé. A tárgyaláson részletesen ismertették az ügy előzményeit, majd szemelvényeket olvastak fel a regényből, a perbeszédet elhangzása után pedig Curry elnök közölte, hogy a tábla hétfőn reggel hirdeti ki határozatát. A tábla ítéletében helybenhagyta a törvényszék rendelkezését. Az ítélet szerint helyes az első bíróságnak az a megállapítása, hogy az inkriminált részek alkalmasak a vallásellenes vétség és a hitfelekezet elleni izgatás tényálladási elemeinek megállapítására és ezért a tábla is elrendelte a »Sziklasir« lefoglalását és elkobzását. A másodfokú helybenhagyó ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye, így a regény elkobzása ezzel jogerőssé vált.

Előadás az egységes Olaszországról

A szegedi olasz kulturintézet előadassorozatának olasz nyelvű megnyitőelőadása hangzott el hétfőn az egyetem aulájában. Dr. Aldo Bizzarri, a magyarországi olasz kulturintézetek főigazgatója »A mai kor olasz politikai elgondolásai« cím alatt tartotta meg előadását. Kifejtette, hogy Olaszország, amely tulajdonképpen igen fiatal, mindössze 70 éves állam, mint egységes államalakulat azért nem tudott előbb létezni, mert a feudalizmus miatt széttagozódott apró államok árára. Az egységes olasz államesszme politikai gondolata tulajdonképpen már 700 éve felbukkant, a feudalizmusellenes államesszmét már Dante felvette s harcolt érte. Mindazonáltal csak a háború után bukkant fel a régi, klasszikus hagyományokon alapuló államesszme s ekkor találta meg az egységes Olaszország önmagát. A fasizmus szilárd alapokon álló, egységes Olaszországot teremtett — fejezte be az előadó — s ez az államforma az, amely le fogja győzni Európa tradicionális alapokon nyugvó országaiban a feudális államesszmét. A többnyire diákokból álló, nagyszámú hallgatóság lelkesen megtapsolta az előadót, aki nek Degregorio Ottone olasz konzul mondott köszönetet, majd dr. Koltay-Kaszner professzor ismertette az előadást magyarul.

—o—

— Nemzetgyalázásért letartóztattak egy szabdkai ápolónót. A szegedi rendőrség nemzetgyalázás miatt hétfőn előzetes letartóztatásba helyezte Mihály Etel 20 éves szabdkai ápolónót. Mihály Etel néhány nappal ezelőtt érkezett Szegedre Szabdkáról azzal a céllal, hogy állást keressen. Felkereste ismerőseit, többek között özv. Dénes Mátyásné a Párisi-köruton. Amikor beszélgetés közben ismerősei Szabdkáról érdeklődtek Mihály Etel nemzetgyalázó kijelentéseket tett és dicsérte a volt jugoszláv államot. Dénesék azonnal feljelentést tettek ismerősük ellen, annyira háborodtak kijelentésein. Az ápolónót előállították a rendőrségre. Mihály Etel tagadta bűnösségét és kijelentette, hogy ilyen kijelentéseket soha sem tett, nem tudta miért jelentették fel. A rendőrség előzetes letartóztatásba helyezték, kedden átadják az ügyészségnek.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

A fiilharmonikusok Csajkovszki-délelőtti

Voltaképpen szokatlanul titokban, majdnem a nyilvánosság nélkül és célszerű tájékoztatása nélkül kezdődött vasárnap délelőtti a Szegedi Filharmonikus Egyesület idei hangversenysorozata. A majdnem érthetetlen elzárkózás ellenére — elvégre a fiilharmonikusok elsődrendű célja az, hogy a szimfonikus zene emelkedett, tiszta és embeiformáló művészetét minél szélesebb területre juttassa el, minél nagyobb rétegek részére nyújtsa át és tegye hozzáférhetővé —, a tulságosan tartózkodó szemérem ellenére boldogan láttuk 900-nál több szegedi középiskolai diák lelkesülve kivált arcát a Belvárosi Mozi teljesen megtelt, sőt kellő rendszer nélkül megtelt nézőterén. És éppen ennél a rendszertelen, nyugtalan, érthetően panaszkodó és türelmetlen nézőtéri rendnél meg kell állanunk egy pillanatra most, amikor derék és hivatást betöltő fiilharmonikusaink új feladatok felé indultak el az új évad kapunyitására. Az érdekes és hatásos program csaknem feleresze nem lehetett zavartalan és elmélyülve hallgatható az ültetési rend hiánya és ellenőrzésének elmulasztása, a helyükre nem jutó össze-vissza áldogáló és keresgélő, olykor vándorló és bosszusan csapkodó hallgatóság hiánya és helytelen elirányítása miatt. A kissé több és körültekintőbb belső rendezés, fegyelmeztség és helyreirányítás elengedhetetlen a jövőben, ha megfelelő hangulatot kívánunk teremteni fiilharmonikusaink a zene zavartalan átvitelére és átérztetésére érdekében. Még akkor is szükség van rendre, figyelemre és fegyelemre, ha egy-egy hangversenyelőlőtti oly jólesően megtelik a koncertteremmel előlépett mőziterem. 900-nál több szegedi diák premier-számba menő megjelenése a szimfonikus zene oktatásának gyönyörű jelensége és (végre) a tanügyi hatóságok halásan nyugtázott és megköszönt megértő, követésre méltó tevékenységének támogatásának lelkesítő eredménye. És itt merül fel az a gondolat, vajon nincs-e még itt az idő arra, hogy az ifjúság külön matinéon kapjon egy életre szóló élményt és irányítást a zene nagy nevelő és alakító birodalmába. A 900-as szám bizonyára könnyen fokozható ezer fölé is és akkor fiilharmonikusaink hangversenyei már hangversenyek — percek tartózkodó előadások nélkül — teljes értékű nagyvárú hivatásukat a legszélesebb rétegek felé.

lésének, szellemének, átalakításának nemes szolgálatában.

A megnyitó délelőtti (nyilván a vonzás fokozására) Csajkovszki géniusának, szenvedélyének és nem utolsó sorban dallamainak szentelt megállás nélkül fejlődő zenekarunk. A cél megértjük, ha arra gondolunk, hogy az idén még Beethoven, Brahms, Mozart délelőtti tesztik teljessé a sorozatot. És a vonzás, tanítás, megértés szempontjain felül a fiilharmonikus zenekar készsége, kvalitása számára még csábító és kitűnő alkalom is Csajkovszki szenvedélyének színe, zene, hangszerelési és vonzainak csillogtatása. Valóban az együttes pompásan érti ezt a stílust, örömmel gyönyörködni a harmoniák zengésében és külön a szólamok szinte önmagukért is szóló, meleg, árnyalt és zavartalan vezetésében. Ha az egész derék és helyenkint magasrendű munkát végző együttesből ez alkalommal elsősorban a fúvósok majd a rézfúvósok nemes és örömteli munkáját emeljük ki, ezt csak azért tesszük, mert a hangszerekkel a legörömtelibben látjuk a fejlődés egyenes vonalát.

Az együttes érezte és értette a művet, stílust és ez elsősorban Fricsay Ferenc, a magávalragadó lendületű karmester céltudatos pedagógiai munkájának sikere és eredménye. A fiatal karmester egyénisége különben is közel áll Csajkovszki zenéjéhez, olmaesolásiának szellemét teljesen átadta zenekarának, amely szinte megfőzódva lelkesen és lendülettel merült el az »és-aki Beethoven«-lírájának és busongó álmódolásának dallamaiban. Vezénylése világos és plasztikus, páleája szinte a zenekar fölé rajzolja ki a kötések fejlődése és átmenetek érzékelhető vonalait. Mégis úgy gondoljuk, Csajkovszki szenvedélyes költészetében és hangszerelési gazdagságában nem írta elő a ragvógó hangzások és megejtő harmoniák közé a dobogóról időkint — megértjük, önkéntelenül — belehangzó elragadtatót dinamikájú, de elhagyható — dobogás okozta kevésbé szépen színező hanghatásokat.

A Szilv induló ragyogó színekeveréssel és ellenállhatatlan rapszódiai nyitották meg a műsort, amelynek dekoratív szépen árnyalt előadásával értékes teljesítmény és kedvező benyomás indította el az évad munkáját. A zenekar nagy teljesítménye mégis a IV. szimfonia bravúros és harmonikus tolmácsolásában jelentkezett, a stílusztiztaság és a fölépítés szép, imponáló eredményeivel. Ez már nemcsak a hangszertudás, de az együttes munka és hű tolmácsolás jelentkezője is. Különösen az Andantino di canzona halk, bus lírájában és a Pizzicato eleven játékaiban érezhettük a költő áhitatos és teljes szolgálatát.

A műsor középpontjában az ellenállhatatlan, selyem-simogatású, melegen áradó D-dúr Hegedűverseny készült. És hozzá még a fiatal hegedűs nemzedék egyik legelső kiválósága, az Operaház egyik hangversenymestere: az ifjú Jancsin Ferenc vállalkozott tolmácsolására. Sajnáljuk és fájaltuk, hogy a kitűnő fiatal művész elfoglaltsága miatt nem érkezhetett Szegedre idejében és így jóformán próba nélkül állott a zenekar és a hallgatóság elé. Ez a kényszerűség nyilván befolyásolta a játékot, amely így nem bontakozhatott ki olyan átütő lendülettel, mint azt várni lehetett és szeretlünk volna. Jancsin Ferenc pompás felkészültségű, nagytudású hegedűs, pontos technikája, tónusa, vonó- és balkézvezetése a legjobb iskolát bizonyítja, mégis most valami hágyadság, vagy a próba hiányának bizonytalansága befolyásolta tolmácsolását. Csajkovszki vallomásaának szenvedélye helyett csak a művet kaptuk, élettelen színek és az ujrálés átható bensősége nélkül. A nagyhatású verseny hatása így nem lehetett szenvedélyes és átforráló. Jancsin Ferenc inkább a zenekar részének rendelte magát alá, mintsem vállalkozott volna az első és önálló vezető szólam bátor megalkotására. Hegedűjét és művészetét szeretnők meg befolyásoló körülményektől mentesen újra hallani.

A hangverseny előtt Ábrahám Ambrus professzor szólott néhány bensőséges szót az ifjúság számára majd Kapossy Gyula püspöki tanácsos mondott avatott és plasztikus bevezetőt Csajkovszki zenéről és költészetéről. A zsúfolt terem hallgatósága meleg lelkesedéssel köszöntötte és ünneplte a kitűnő zenekart és mestert, a jó és nagyvárú munkát végző kiváló muzsikust, Fricsay Ferencet. A nyitány után kedvvel és várakozással várjuk az évad következő tételeit.

—o—

— Szemenyey Ferenc képkiallítása. A szegedi piktor-gárda ismert és jónévv tagja: Szemenyey Ferenc gyűjteményes kiállítást rendezett legújabb műveiből a városi zeneiskola emeleti helyiségében. Mintegy ötven darab képet állított ki Szemenyey táguló művészi látásának és gazdagodó kifejezési eszközeinek tanubizonyságait. Valamennyi kép hagulatoss és lágy líraiság ömlik el rajtuk. Különösen megragadja a figyelmet az »Őszi hangulat« üdesege, a »Brassói utca« alkonyati mélabuja az »Ablakból« című téli táj meleg színezege, az »Ölt hídja«, a »Felsik« és a »Tavaszi formakészége« távoli szépsége. Általában figyelemre méltóak az erdei zépek és sikerre tart hatnak számot.